

eenskomst, ikke derved skulde være værre farne end de Andre, som ikke vilde indgaae paa en saadan, naar de nemlig skulde blive siddende uden nogen Forhøielse i deres Landgilde, medens hine dertil vilde faae $1\frac{1}{2}$ Skp. Gyde i Tillæg pr. Td. Hartkorn. Dernæst har Directionen i 1810 fastsat faste Regler for Indfæstningen, og givet den daværende Godsbestyrer Ordre til, naar han gjorde Forslag til Gaardens Bortfæstning ved Fæstledighed, da at indrette samme saaledes, at Indfæstningen bestemtes fra 300 Rbd. til 1000 Rbd. efter visse Classer, hvori Gaardene bleve inddeelte. Denne Bestemmelse er hidtil fulgt, og derfra er kun i Aarene 1842 og 43 gjort to Undtagelser, den ene bestaaer deri, at en Gaard paa 8 Tdr. Hartkorn, hvorfor Indfæstningen var bestemt til 400 Rbd., blev bortfæstet til 500 Rbd., og Landgildet, som var bestemt til $7\frac{1}{2}$ Td. Korn af forskellig Slags og 74 Sk. i Penge, blev forhøiet til samme Kornafgift, men til 4 Rbd. i Penge; den anden Gaard, som er lidt over 8 Tdr, og som havde svaret i Indfæstningssum, sidste Gang den blev bortfæstet, 400 Rbd. og i Landgilde $7\frac{1}{2}$ Tdr. Korn, blev bortfæstet til en Indfæstning af 600 Rbd. og 12 Tdr. Korn i Landgilde samt 10 Rbd. i Penge — det er de to eneste Forhøielser, som ere skeete, og i det, som jeg nu har anført med Hensyn til Landgildet og Indfæstning, deri bestaae de overdrevne og vorende Fordringer til Fæsterne, som der skulde være skeet. Hvad nu Spørgsmaalet angaaer om Bøndergodsets Overgang til Arvefæste, og om Directionen i denne Henseende har gjort nogen ubillig Fordring til Bønderne, da vil jeg for det Første tillade mig at bemærke, at Directionen allerede i Febr. 1849 har indgivet Ansøgning om Tilladelse til at bortfæste samtlige Gaarde paa Godset paa yderst billige Vilkaar, og denne Ansøgning er endnu ikke blevet endelig afgjort. Imidlertid har Directionen siden den Tid efter de samme Principer, som ligge til Grund for denne Ansøgning, bortarvefæstet 14 Bøndergaarde, og derpaa for hvert enkelt Tilfælde erhvervet allerhøieste Approbation. Blandt de Gaarde, som saaledes ere bortarvefæstede, vare ogsaa 4 Gaarde, som der sigtes til i det indgivne Andragende og som i Aaret 1849 vare

fæstledige, og som bleve tilbudte de afdøde Fæsteres Sønner eller Nærmeste paa Vilkaar, der vare saa billige, at de alle 4 strax gik ind derpaa. Ansøgning blev nu indgivet om Stadfæstelse paa disse Handeler, og den blev strax tilstaaet. Da dette blev communiceret Bønderne, var der 3 af dem, som trak sig tilbage, den fjerde betalte derimod ikke alene strax, hvad der var stipuleret i Afdrag paa Kjøbesummen, men ogsaa en langt betydeligere Sum, men de 3 Andre trak sig som sagt tilbage. Directionen kunde paa Fideicommissets Begne ikke være andet end meget veltilfreds med, at de saaledes trak sig tilbage, thi Fideicommisset kunde kun vinde meget betydeligt derved. Imidlertid bestemte Directionen sig til, for at give Bønderne Tid til rigtig at bestude sig, at indfalde dem for Forligelsescommissjonen, ingenlunde for at tvinge dem til at staae ved deres Kjøbecontract, men blot for at give dem Leilighed til endnu at betænke sig eller for Forligelsescommissjonen at renoncere paa de Fordele, som ved Kjøbecontracten vare dem tilstaaede. Ved Forligelsescommissjonen kom det ikke til Forlig, og derefter besluttede Directionen sig til at sætte disse 3 Gaarde til offentlig Auction, jeg siger til offentlig Auction, og jeg vil lægge til, at det var efter mit eget Forslag, og min Hensigt dermed var den, for det Første at give Bønderne endnu nogen Tid til at betænke sig, thi Directionen kunde have solgt Gaarden strax underhaanden til langt højere Pris — men jeg vilde give Bønderne endnu denne Varsel inden Auctionen kunde blive afholdt — og jeg vilde dernæst ved Auctionen vise Bønderne, hvad Gaarden egentlig var værd, og hvad Directionen altsaa havde skænket dem. Imidlertid brugte Bønderne en Afspærring, som vistnok ikke kan billiges; thi ved Auctionens Afholdelse samlede de sig saaledes om Auctionsbordet og Auctionsdirecteuren, at der ikke kunde afholdes nogen Auction; de Fremmede, som vare tilstede, kunde ikke komme til at byde, og maaffee turde de ikke byde paa Grund af den truende Stilling, som Bønderne indtog; der skeete altsaa paa denne Auction kun nogle enkelte Bud af Bønderne selv, som Directionen umulig kunde forsvare at modtage. Efter Auctionen folgtes alle 3 Gaarde